

לַיְלַת-הַסֵּדֶר אַחֲרֵי בְּגִיטוֹ

Dernière soirée du Séder au ghetto.

יום ב' 19 באפריל. יום אביב יפה. השמש זורחת באור בהיר על גֵּיטוֹ וְאַרְשָׁה. הַטֵּבֵע פולוֹ אומר חיים חדשים. קשה לחשוב שהיום הוא אולי יום-החיים האחרון... בערב הגעתי לבית מספר 4 ברחוב קוֹז'ה לַקֵּבֶל משהו בשביל הלוחמים בגיטו... הגעתי לגיטו ומצאתי את עצמי בביתו של הרב מייזל. פשנכנסתי לדירה הבנתי פתאום, שפסח היום, לַיְלַת-הַסֵּדֶר. הבית היה הפוך. הפל מסביב היה שבור ושחור ומלוכלך, אבל במרכז החדר עמד שולחן, ומסביבו ישבו אנשים, והרב ישב בראש השולחן, וקולות של שירה נשמעו בחדר, קולות ההגדה של לַיְלַת-הַסֵּדֶר. וכל הניגונים, וכל הזכרונות עלו וּבָאוּ. בחוץ נראו לשונות-הַאֵש של השַׁרְיפוֹת בגיטו, ונשמעו קולות של יְרִיּוֹת והתפוצצויות, ובחדר חגגו את חג-הַחַרוֹת של העם היהודי...

פשראה אותי הרב, הפסיק לשיר, וביקש לשמוע מה חדש בין הלוחמים, מה קוֹרָה בחוץ, מה התוכניות למחר, ועוד שאלות רבות שאל אותי הרב. הוא בירך אותי ואת חברי הלוחמים ואמר: "אני כבר זקן, וגם אם יהיה זה הסדר האחרון בחיי, אין דבר. אבל אתם הצעירים, אתם צריכים לעשות הכל כדי שתוכלו לחגוג עוד הרבה סְדָרִים של פסח. לכו והפּוּ בְּאוֹיֵב הַנֶּאֱצִי, ויהי אלוהים עִמָּכֶם. ומי יודע, אולי עוד יהיה לכם נֶס, כּמוֹ בִּימֵי מְצָרִים..."

(על-פי 'בימי אפריל' של טוביה בוזוקובסקי)

Vocabulaire

Verbes

פעלים

briller	ז.ר.ח., זרח, זורח, לזרוח (פעל)
penser	ח.ש.ב., חשב, חושב, לחשוב (פעל)
arriver	נ.ג.ע., הגיע, מגיע, להגיע (הפעיל)
recevoir	ק.ב.ל., קיבל, מקבל, לקבל (פיעל)
trouver	מ.צ.א., מצא, מוצא, למצוא (פעל)
entrer	כ.נ.ס., נכנס, נכנס, להיכנס (נפעל)
comprendre	ב.ו.ג., הבין, מבין, להבין (הפעיל)
se tenir, être debout	ע.מ.ד., עמד, עומד, לעמוד (פעל)
être assis, s'asseoir	י.ש.ב., ישב, יושב, לשבת (פעל)
se faire entendre	ש.מ.ע., נשמע, נשמע, להישמע (נפעל)
monter	ע.ל.ה., עלה, עולה, לעלות (פעל)
venir	ב.ו.א., בא, לבוא (פעל)
se faire voir	ר.א.ה., נראה, נראה, להיראות (נפעל)
fêter, célébrer	ח.ג.ג., חגג, חוגג, לחגוג (פעל)
voir	ר.א.ה., ראה, רואה, לראות (פעל)
arrêter	פ.ס.ק., הפסיק, מפסיק, להפסיק (הפעיל)
chanter	ש.י.ר., שר, שר, לשיר (פעל)
demander	ב.ק.ש., ביקש, מבקש, לבקש (פיעל)
entendre, écouter	ש.מ.ע., שמע, שומע, לשמוע (פעל)
se passer	ק.ר.ה., קרה, קורה, לקרות (פעל)
demander, questionner	ש.א.ל., שאל, שואל, לשאול (פעל)
bêner	ב.ר.כ., בירך, מברך, לברך (פיעל)
faire	ע.ש.ה., עשה, עושה, לעשות (פעל)
aller	ה.ל.כ., הלך, הולך, ללכת (פעל)
frapper	נ.כ.ה., הכה, מכה, להכות (הפעיל)
savoir	י.ד.ע., ידע, יודע, לדעת (פעל)

Noms

שמות עצם

printemps	אביב
soleil	שמש
lumière	אור
nature	טבע
ghetto	גיטו
soir, soirée	ערב
rue	רחוב, רחות (ז)
combattant	לוחם, לוחמים
appartement	דירה
soirée du Séder	ליל-הסדר
centre	מרכז
gens	איש, אנשים
son, voix, bruit	קול, קולות (ז)
mélodie	ניגון, ניגונים
souvenir	זכרון, זכרונות (ז)
flammes	לשונות-אש
incendie	שריפה, שריפות
tir	ירי, יריות
explosion	התפוצצות, התפוצצויות
la fête de la Liberté	חג-החירות
peuple	עם, עמים
dehors, à l'extérieur	בחוץ
plan, programme	תוכנית, תוכניות
demain	מחר
camarade	חבר, חברים
jeune	צעיר, צעירים
ennemi	אויב, אויבים
miracle	נס, נסים

Adjectifs

clair
nouveau
dernier
sans dessus-dessous
cassé
noir
sale
nombreux

Mots-outils - adverbess

tout entier
difficile
peut-être
quelque chose
pour
cela ne fait rien

שמות תואר

בהיר
חדש
אחרון
הפוך
שבור
שחור
מלוכלך
רבים, רבות

מילות

כולו
קשה
אולי
משהו
בשביל
אין דבר